

BBN-HEB11-222
BBN-VAL11-131:5
BMA-VALD-203.02
BBN-BIB-612

K

Komoróczy Szonja Ráhel

Zsidó vallás és kultúra (jüdiskejt), 2.

A kurzus célja:

A kurzus két féléves – egymást kiegészítik, de nem feltétlenül feltételei egymásnak. A két félév során a diákok megismerkednek a zsidó vallás alapjaival: a hétköznapok és az ünnepek törvényeivel, szokásaival. Az első félévben általános fogalmakkal, a hétköznapokkal, a kósersággal, az egyes életszakaszok ünnepeivel foglalkoztunk. A második félévben a szombattal, a tóraolvasással, a naptári év ünnepeivel, mindezek forrásaival fogunk.

A kurzus tematikája:

- * A zsidó naptár: évek, hónapok, hetek, napok
- * Sabesz elméletben és gyakorlatban
- * Tóraolvasás
- * Ünnepek, böjtök
- * Források
- * Irányzatok

A jegyszerzés feltételei:

Az órákon való aktív részvétel erősen ajánlott. A félév végén írásbeli vizsga lesz, a vizsga anyagát az órákon elhangzott anyagok képezik. Felkészüléshez az ajánlott irodalom releváns fejezetei a javasoltak. A vizsga eredménye a félév végi érdemjegy 60%-át teszi ki.

Az órák látogatásán kívül két kötelező „leadandó dolgozat” is van, mind a kettő a félév végi jegy 20–20 %-át teszi ki. A dolgozatok formai feltételei:

- * maximális terjedelem 2 oldal (Times New Roman, 12 pont, 1.5 sortáv)
- * nem tartalmazhat helyesírási és alapvető központoszási hibát (!!!)
- * szerepeljen rajta a leadó neve

Az első dolgozat leadási határideje: **április. 5 (kedd) 12:00.**

A dolgozathoz meg kell nézni **legalább három** zsidó (vallás, identitás) témájú filmet, a filmeket röviden elemezni a zsidó vallás, identitás, hagyomány szempontjából. Ha nem a lenti listáról választanak filmet, kérem, egyeztessék a címeket előre!

A második dolgozat leadási határideje: **május 17 (kedd) 12:00.**

A dolgozathoz az alábbi események közül **legalább kettőt** ki kell választani, el kell menni, és arról élménybeszámolót írni (az aktuális események előtt javasolni fogok helyszíneket, de e-mailben is lehet segítséget kérni).

- * purimkor el kell menni nyilvános megilla-olvasásra (márc. 23. [szerda] este vagy márc. 24. [csütörtök] délelőtt)
- * peszahkor részt kell venni egy széderesten (ápr. 22. [péntek] vagy ápr. 23. [szombat] este)
- * legalább egyszer végig kell ülni egy szombat délelőtti imát, tóraolvasást és kiddust zsinagógában
- * megnézni a Zsidó Múzeum állandó kiállítását

Ajánlott irodalom (az alábbi könyvek közül legalább az egyikből a releváns fejezetek):
 Chill, Abraham, *The Minhagim: The Customs and Ceremonies of Judaism, Their Origins and Rationale* (New York: Sepher Hermon Press, 1979)
 Donin, Hayim Halevy, *Zsidónak lenni...* (Interart Studio, 1991)
 Klein, Isaac, *A Guide to Jewish Religious Practice* (New York: JTS, 1992)
 Komoróczy Géza (ed.): *A zsidó Budapest: Emlékek, szertartások, történelem*, 2 vols. (*Hungaria Judaica*; Budapest: Városháza, MTA Judaisztikai Kutatócsoport, 1995)
 Lau, Israel Meir, *A zsidó élet törvényei* (Jerusalem: Machon Massoret Yeshivat Hayye Moshe, 1994)
 Oláh János, *Judaisztika* (Budapest: Bookmaker, 2005)
 Ujvári Péter (ed.): *Magyar zsidó lexikon* (Budapest: Magyar zsidó lexikon, 1929)
Encyclopaedia Judaica, 16 vols. (Jerusalem: Encyclopaedia Judaica, 1972)

Filmajánlat (igen szubjektív):

* The Graduate (1967)	* Keeping the Faith (2000)
* Fiddler on the Roof (1971)	* The Believer (2001)
* Annie Hall (Woody Allen, 1977)	* Ushpizin (2005)
* The Jazz Singer (1980)	* Munich (2005)
* The Chosen (Jeremy Kagan, 1981)	* Everything is Illuminated (2005)
* Charriots of Fire (1981)	* Sodot (The Secrets, 2007)
* Yentl (1983)	* Inglourious Basterds (Quentin Tarantino, 2009)
* Zelig (1983)	* A Serious Man (2009)
* Stranger Among Us (1992)	* Loving Leah (A bátyám cipőjében, 2009)
* A napfény íze (Szabó István, 1991)	* Fill the Void (2013)
* School Ties (1992)	* Regina (2013)
* The Prince of Egypt (1998)	
* Életvonat (1998)	
* Ha-Hesder (Time of Favor, 2000)	